

Arbeidsmigranten in Nederland, deel 2

door: Martine van Rijn

Aanpak gemeente Aalsmeer

In de InterCom van december 2011 schreven we een artikel over tijdelijke huisvesting van arbeidsmigranten door onder andere zogenaamde kamerverhuurbedrijven, en de ontstane problematiek hieromtrent. In vervolg op dat artikel, nemen we de huidige situatie binnen de gemeente Aalsmeer onder de loep:

Door de aanwezigheid van de bloemenveiling, maar ook door de centrale ligging ten opzichte van onder andere de bollenvelden en luchthaven Schiphol, heeft de gemeente Aalsmeer te maken met veel arbeidsmigranten. Er is onvoldoende passende huisvesting voor deze veelal tijdelijk in Nederland verblijvende arbeidsmigranten. Om die reden verblijven zij vaak in panden die hiervoor in principe niet geschikt of bedoeld zijn. Dit kan leiden tot problemen, zowel voor de arbeidsmigranten als voor omwonenden. De gemeente Aalsmeer onderzoekt nu hoe de huisvestingssituatie van tijdelijke arbeidsmigranten daadwerkelijk is en wil naar aanleiding van die bevindingen een beleidskader vastleggen voor de toekomst.

Afhankelijk van seizoen en werkaanbod wisselt het aantal arbeidsmigranten in de gemeente Aalsmeer naar schatting tussen de 3000 en 6000 per jaar. De arbeidsmigranten komen veelal uit Polen, maar er zijn ook vele andere nationaliteiten vertegenwoordigd. Er blijken zelfs arbeidsmigranten afkomstig uit Brazilië, Japan en Nepal in de gemeente Aalsmeer te verblijven. De gemeente heeft de situatie van de arbeidsmigrantenhuisvesting niet scherp in beeld, zodat het niet mogelijk is om beleidskaders vast te stellen en een doorrekening te maken van de consequenties voor de uitvoering van die beleidskaders. De gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders vragen daar wel al een tijd om. "Om geen valse start te maken in een complexe problematiek als dit, wil de gemeente nu vaststellen wat er speelt en bepalen hoe men ermee omgaat," vertelt Wim Jansen van BQ-Jansen. Jansen is als programmamanager Professionalisering Uitvoeringstaken aangesteld bij de gemeente Aalsmeer. Er is hem gevraagd om onder andere met betrekking tot deze arbeidsmigrantenproblematiek een realistisch en door de gemeente uitvoerbaar beleidskader aan te bieden waarover de gemeenteraad een beslissing kan nemen. "In de loop der tijd is er een onduidelijke situatie ontstaan. Het doel van het project 'Tijdelijke huisvesting arbeidsmigranten' is duidelijkheid verschaffen en beleid vaststellen." Meervoudige problematiek

"Wanneer je de categorie 'arbeidsmigranten' onder de loep neemt, kun je op een 'wereld van problematiek' stuiten: illegaal in Nederland verblijvende personen, brandgevaarlijke situaties, belastingontduiking, en zelfs uitbuiting. Van de zijde van politie, brandweer en belastingdienst is er interesse getoond voor dit project. Maar we hebben nu voorop gesteld, dat we het project beheersbaar willen houden. We beperken ons daarom tot de panden waarin arbeidsmigranten gehuisvest zijn en stellen de veiligheid centraal. De andere problematiek is 'geparkeerd' en zal aandacht krijgen als dit gedeelte 'onder controle' is. De inspecties die binnen dit project uitgevoerd worden, richten zich dus niet op personen. Wij controleren panden, geen mensen. Alléén wanneer er een situatie wordt aangetroffen die direct gevaar oplevert voor bewoners of omwonenden, wordt er direct gehandhaafd. Bij constatering van andere overtredingen worden pas sancties opgelegd als de beleidsambities en oplossingsmogelijkheden helder zijn. Pas dan ben je immers in staat om bij gelijksoortige overtredingen gelijksoortig te handhaven en om maatschappelijke sturing te geven," aldus Jansen. "We handhaven niet alleen maar om het handhaven."

Korte doorlooptijd

Jansen licht tevens toe waarom er, behalve voor een enkelvoudige probleemaanpak, ook bewust gekozen is voor een korte doorlooptijd. "Ook wanneer we ons binnen dit project beperken tot de enkelvoudige

problematiek van de panden, is er veel werk te verrichten. Wanneer dit werk uitsluitend uitgevoerd zou moeten worden door ‘eigen’ mensen van de gemeente Aalsmeer, zou men daar, naast de andere werkzaamheden, jarenlang mee bezig zijn. En juist omdat de huisvesting van arbeidsmigranten een dynamisch gebeuren is, kun je je die lange doorlooptijd niet permitteren. Om snel tot resultaten te kunnen komen, zijn er voor dit project externe krachten ingeschakeld. Naast de **externe projectleider, Gonda Neddermeijer van de Kernel Groep**, hebben we een beroep gedaan op InterConcept. InterConcept is binnen het project verantwoordelijk voor de technische toets en de brandveiligheidstoets binnen de panden. Zij neemt ter plaatse de situatie op en toetst deze aan het gebruiksbesluit en aan het bouwbesluit, niveau bestaande bouw. De controle wordt begeleid door een team van buitengewoon opsporingsambtenaren (boa’s) van de gemeente. Deze controleren de panden op aspecten die van belang zijn voor de beleidsontwikkeling en zij kunnen direct optreden in die gevallen waar dat nodig is. Een senior bouwinspecteur en een jurist van de gemeente zijn verantwoordelijk voor de interne organisatie en de afhandeling van de controle, zoals aanschrijvingen.”

Voorlichting als voorbereiding

Voordat men echter daadwerkelijk met de controle van de kamerverhuurbedrijven kon beginnen, moest er het nodige worden voorbereid. “Een belangrijk aspect daarvan was het opstellen en uitvoeren van het informatie- en communicatieplan. Omdat het een gevoelig onderwerp betreft, is er een uitgekende communicatiestrategie gevolgd, onder andere bestaande uit informatie op internet en intranet, een persbericht, een startbijeenkomst, een viertalige folder, een e-mailadres (tijdelijkehuisvesting@aalsmeer.nl) en antwoordkaarten. Ook de communicatie is bewust ‘smal’ gehouden, om te voorkomen dat een eventuele discussie, vragen en bezwaren verder zouden reiken dan de strekking van dit concrete project.”

Project in de praktijk

Vanaf oktober 2011 wordt nu een eerste controleronde gehouden bij kamerverhuurbedrijven. Deze controleronde beoogt als belangrijk resultaat een inventarisatie en analyse van kamerverhuurbedrijven. Op basis daarvan zal de gemeente Aalsmeer beleid voor tijdelijke huisvesting kunnen opstellen, rekening houdend met de politieke en ambtelijke context, externe omgevingsfactoren, wet- en regelgeving en ervaringen opgedaan in de eigen en andere gemeenten. Een tweede resultaat van de eerste controleronde is het inzetten van gemeentelijke handhavinginstrumenten bij constatering van acute, ernstige veiligheidsrisico’s bij gecontroleerde kamerverhuurbedrijven (directe handhaving). Voor alle overige overtredingen zal een gericht handhavingstraject worden ingezet op basis van een nog vast te stellen handhavingbeleid (uitgestelde handhaving).

Jansen besluit: “De eerste controleronde zal naar verwachting eind maart kunnen worden afgerond. De analyse van de resultaten hiervan is het vertrekpunt voor het beleid en dat hopen we nog voor het zomerreces (juli) aan de gemeenteraad aan te kunnen bieden.”

Overgenomen met toestemming van

InterCom, tweemaandelijks uitgave van [InterConcept](#)

Postbus 5090

2900 EB Capelle aan den IJssel

e-mail: intercom@interconcept.nl